

เรื่อง "น้ำ" สำหรับประเทศไทย เป็นเรื่องที่คนไทยโดยรวมจะไม่ให้ความสนใจจริงจังไม่ได้อีกแล้ว ซึ่ง "น้ำท่วมใหญ่" ปลายปี 2554 ก็เป็นสัญญาณเตือนครั้งใหญ่ครั้งที่ตระหนักกันคืออยู่แล้ว ขณะที่ปี 2555 นี้ ก็มีบางพื้นที่ที่น้ำท่วม และขณะเดียวกันหลายพื้นที่ก็เกิดภาวะ "น้ำแล้งจัด" ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนอีกมุมเกี่ยวกับ "น้ำ"

และไหนจะ "น้ำเสีย-น้ำเน่า" ที่มีอยู่ทั่วบ้านทั่วเมือง รวมถึง "น้ำบาดาล" ซึ่งก็เป็นอีกน้ำที่ต้องสนใจ...

ทั้งนี้ กับเรื่อง "น้ำบาดาล" ที่เป็นหนึ่งใน "น้ำใช้" นอกเหนือจากในรูปแบบ "น้ำประปา" นี้ ทางกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) และสถาบันน้ำเพื่อความยั่งยืน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ระดมผู้เชี่ยวชาญและวิศวกรทำการศึกษาวิจัยการใช้น้ำบาดาลในภาคอุตสาหกรรม ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

พร้อมทั้งมีการเปิดเวทีสัมมนาสรุปผลศึกษาวิจัย เสนอแนวทางการใช้น้ำบาดาลอย่างมีประสิทธิภาพใน 4 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม โดยนำหลักการ เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) และ 5 อาร์ (Reduce, Reuse, Recycle, Reserve, Revisualize) มาใช้กับ 13 โรงงานนำร่อง เพื่อหาแนวทาง

บริหารจัดการน้ำบาดาล ส่งเสริมการใช้น้ำในอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ อันเป็นแนวทาง "ใช้น้ำบาดาลอย่างยั่งยืน"

"แม้สถานการณ์น้ำบาดาลของประเทศไทยไม่ได้อยู่ในระดับวิกฤติแล้ว แต่แผนบริหารจัดการน้ำบาดาลก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง" ...รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล สุพจน์ เจิมสวัสดิพงษ์ ระบุ อีกทั้งยังบอกด้วยว่า...ประเทศไทยใช้น้ำสูงขึ้นในทุกกลุ่มน้ำ

ยังสำคัญไม่สนไม่ได้! 'น้ำบาดาล' 'ยั่งยืน'ก็เรื่องไม่เล็ก

ตามอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยกว่าร้อยละ 80 ใช้น้ำในภาคเกษตรกรรม, ร้อยละ 3.9 ใช้ในการอุปโภคบริโภค และประมาณร้อยละ 4 เป็นการใช้น้ำในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งในส่วนของกรใช้น้ำบาดาลในไทย จากที่เคยมีวิกฤติน้ำบาดาล ทั้งปริมาณ และผลกระทบ "แผ่นดินทรุด" จากการใช้น้ำบาดาลปริมาณมากจนน้ำใต้ดินไม่สมดุล ปัจจุบันถือว่าสถานการณ์ดีขึ้นอย่างมาก

การใช้น้ำบาดาลในพื้นที่วิกฤติน้ำบาดาล 7 จังหวัด คือ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา

นครปฐม ปทุมธานี ลดลงจากเดิมที่เคยใช้วันละ 2,000,000 ลูกบาศก์เมตร เหลือเพียงวันละ 400,000 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งต่ำกว่าการใช้น้ำบาดาลในระดับสมดุล ที่อยู่ที่ 1,200,000 ลูกบาศก์เมตร ทำให้ลดการทรุดตัวของแผ่นดินในเขตกรุงเทพฯ จากเดิมที่ทรุดกว่า 10 เซนติเมตรต่อปี เหลือแค่ประมาณ 2 เซนติเมตรต่อปี ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปกติ เนื่องจากชั้นดินของกรุงเทพฯและปริมณฑลเป็นชั้นดินอ่อน มีการยุบตัวตามธรรมชาติอยู่แล้ว

"แต่แผนบริหารจัดการน้ำบาดาลก็ยังคงสำคัญ ในทุก ๆ กิจกรรมอย่างในภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนการใช้ร้อยละ 4 แต่สร้างรายได้มวลรวมหรือจีดีพีได้เกือบ 40% ของจีดีพีทั้งหมด ดังนั้น การศึกษาวิจัยเพื่อนำสู่การบริหารและแนวทางการใช้น้ำบาดาลอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ ซึ่งทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน". รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ระบุ

ด้าน ดร.สฤต ห่อวโนทยาน อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ สจล. สถาบันที่ได้รับมอบหมายให้ทำโครงการวิจัยการใช้น้ำบาดาลของ

ภาคอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯและปริมณฑล บอกว่า... โครงการนี้มุ่งหวังให้ภาคอุตสาหกรรมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ น้ำบาดาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลโครงการก็เป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมาย โรงงานตัวอย่างสามารถลดการใช้น้ำได้โดยรวมประมาณ 10% ซึ่งต้นทุนการผลิตก็ลดลงตามด้วย

รศ.ดร.สุชัยวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สจล. ก็บอกว่า... โครงการนี้ไม่เพียงสร้างประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรม แต่ยังรวมถึงมิติสิ่งแวดล้อม ปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์แก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อการอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งการใช้น้ำในอุตสาหกรรมนั้นถ้ารัฐไม่ช่วยเหลือลงทุนสาธารณูปโภคแหล่งน้ำ การสำรองน้ำ การจัดสรรน้ำใช้เพื่ออุตสาหกรรม ให้เป็นระบบ เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไทยก็จะขาดความมั่นคง และจะกระทบต่อศักยภาพการแข่งขันของไทย ที่กำลังจะก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี)

ทั้งนี้ บุญยิ่ง กุศลสวัสดิ์ รองประธานสถาบันน้ำ ระบุว่า... ยังมีโรงงานอีกกว่า 30,000 โรงงาน ที่ต้องรณรงค์ให้ผู้ประกอบการเรื่อง การใช้น้ำ เพื่อลดต้นทุน และรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม รวมถึงก็มีข้อเสนอต่อรัฐที่ต้องช่วยลดข้อจำกัดเรื่องต้นทุนน้ำดิบของอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของไทยกับประเทศคู่แข่ง อย่างมาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม จีน และขณะเดียวกันก็ต้องมีการจัดทำแผนป้องกันและแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขและป้องกันอันตรายจากการแพร่ของมลพิษ ซึ่งกระทบต่อคุณภาพของน้ำ นี่ก็เป็นเรื่อง "น้ำบาดาล" ที่ยังเป็น "เรื่องไม่เล็ก" เพราะเกี่ยวข้องกับน้ำอื่น ๆ แทบจะทุก ๆ น้ำ เป็นเรื่อง "น้ำ" อีกเรื่อง... ที่ก็ต้อง "บูรณาการ".